

DET KONGELIGE FORNYINGS-,
ADMINISTRASJONS- OG KIRKEDEPARTEMENT

Nidaros domkirkes restaureringsarbeider
Bispegt. 11
7012 TRONDHEIM

Deres ref.

Vår ref.
12/3307

Dato
05.02.2013

Statsbudsjettet 2013 - endelig tildeling av bevilgning - Nidaros domkirkes restaureringsarbeider

1. Innledning

Fornyings-, administrasjons- og kirke departementets budsjett for 2013 ble vedtatt av Stortinget 13. desember 2012. Stortingets vedtak medførte ingen endringer i de budsjetttrammene som ble meddelt i departementets foreløpige tildelingsbrev 14. november 2012. Vi viser ellers til Innst. 12 S (2012–2013).

I dette tildelingsbrevet meddeles målsettinger, betingelser og de endelige budsjetttrammer for virksomheten ved Nidaros domkirkes restaureringsarbeider (NDR) i 2013.

Den 31. januar 2013 ble det vedtatt ny virksomhets- og økonomiinstruks for NDR. Vi viser til denne og ber om at tildelingsbrevet ses i sammenheng med instruksene og at NDR oppdaterer sin interne instruks i henhold til denne.

2. Overordnede utfordringer og prioriteringer

Målet for statens ansvar ovenfor Nidaros domkirke og Erkebispegården er å sikre at bygningene bevares, utvikles og formidles som levende byggverk, jf. Prop. 1 S (2012–2013) *Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet*. NDR forvalter eiendommene på dette grunnlag og skal samarbeide med berørte kirkelige instanser og antikvariske myndigheter for å sikre at ansvaret ivaretas på en best mulig måte. Nidaros domkirke og Erkebispegården skal utvikles etter sin egenart og bygningene skal formidles som

---

Postadresse
Postboks 8004 Dep
0030 Oslo
postmottak@fad.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 59

Telefon
22 24 90 90
Org. nr.
972 417 785

Kirkeavdelingen
Telefaks
22 24 95 53

Saksbehandler
Ellen Ur
22244885
kko@fad.dep.no

både levende kulturminner og kirkelige byggverk til ulike fagmiljø og allmennheten.

Bygningsanlegget skal til enhver tid tjene sine formål. Løpende drifts-, restaurerings- og vedlikeholdsoppgaver er de sentrale innsatsområdene for NDR, i tillegg til forskning og formidling. Vedlikeholds- og restaureringsoppgaver skal basere seg på planer som er faglig forankret.

Departementet er inneforstått med at driften ved NDR i de nærmeste årene til en viss grad må tilpasses istandsettingen av Artilleribygningen. NDR forutsettes å avveie ressursbruk og framdrift for istandsetting av Artilleribygningen mot den øvrige virksomheten, jf. referat fra styringssamtale med NDR 22. mai 2012.

Ved ivaretagelse av de løpende restaurerings- og vedlikeholdsoppgavene må det legges vekt på brann- og sikringstiltak. NDR må til enhver tid ha kunnskap om restaurerings- og sikringsbehovene ved bygningsanlegget, bl.a. ved utarbeidelse av tilstandsrapporter som grunnlag for antikvarisk pleie, sikring og vedlikehold.

3. Resultatmål og resultatindikatorer

Det stilles følgende resultatmål for virksomheten ved Nidaros domkirkes restaureringsarbeider i 2013:

- 1. NDR skal ivareta et planmessig vedlikehold av Nidarosdomen og Erkebisppegården, basert på forskning og anerkjente konserveringsmetoder, og gjennom en effektiv organisasjon med høy faglig kompetanse.*
- 2. NDR skal forestå formidling av bygningenes historie.*
- 3. NDR skal videreutvikles som et nasjonalt kompetansesenter for restaurering av verneverdige bygninger i stein.*

Det følger av det *første resultatmålet* at virksomheten ved NDR skal forankres i plan- og styringsdokumenter som sikrer samordning, systematisk planlegging og prioritering av de enkelte tiltak på kort og lengre sikt. Det vises i denne forbindelse til økonomiinstruksens krav, bl.a. om årsplan og flerårsplan.

NDR sin organisering og drift skal være effektiv. NDR skal besitte en kompetanse som til enhver tid er tilpasset de oppgaver organisasjonen er satt til å utføre. Administrative rutiner skal være effektive og kvalitetssikret. NDR skal videre legge til rette for samarbeid og kontakt med andre sentrale aktører for bruk og vedlikehold av bygningene, herunder antikvariske myndigheter, kirkelige instanser og Trondheim kommune.

Sikring av Riksregaliene skal ivaretas på en forsvarlig måte, jf. departementets brev 30. juni 2004 vedlagt instruks for sikring, oppbevaring og fremvisning av gjenstandene.

Det *andre resultatmålet* understreker at museumsdriften og publikumsrettet virksomhet ved utstillinger og omvisning m.v. skal ha vesentlig vekt. Kunnskap om byggverkene skal formidles til ulike fagmiljø og til allmennheten. Det forutsettes at NDR legger til rette for at formidlingen av bygningene også kan skje til et internasjonalt publikum.

Fast etablering av det nasjonale pilegrimssenteret i Trondheim ved siden av de fem pilegrimskontorene langs pilegrimsleden fra Oslo til Nidaros representerer en styrking av våre pilegrimstradisjoner. Departementet ser det som viktig at NDR ser sin virksomhet i sammenheng med denne satsingen, etablerer kontakt med det nasjonale senteret og aktivt bidrar til å utvikle pilegrimstradisjonene.

Det *tredje resultatmålet* understreker at NDR skal være et nasjonalt kompetansesenter. Den håndverksmessige tradisjon og kompetanse skal opprettholdes og videreutvikles ved NDR. Departementet ser det som viktig at NDR opplyser og informerer potensielle interessenter om sin rolle som kompetansesenter.

Forsknings- og utredningsvirksomhet, bemannings-, rekrutterings-, opplærings- og kompetanseutviklingsplaner ved virksomheten må stå sentralt, foruten kvalitetssikring og kontroll. NDR skal kunne påta seg eksterne restaureringsoppdrag og må selv vurdere omfanget av slike oppdrag i forhold til de oppgaver som skal utføres ved domkirken og Erkebispegården.

Departementet ber NDR vurdere hvilke målsettinger for virksomheten som bør være retningsgivende i et tiårsperspektiv, som grunnlag for langsiktig planlegging og utvikling av virksomheten.

3.1 RESULTATINDIKATORER

For å vurdere resultatoppnåelsen skal det fastsettes resultatindikatorer. Disse skal være mest mulig stabile, slik at de kan gi indikasjoner på hvordan måloppnåelsen utvikler seg over tid. Både kvalitative og kvantitative indikatorer vil være aktuelle. Det er NDR selv som har ansvaret for å utforme indikatorer som kan belyse oppnådde resultater i henhold til målene. Vi viser til dette og forutsetter at bruk av indikatorer inngår som et sentralt element i den årlige rapporteringen.

4. Andre forutsetninger og krav

Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet (FAD) har følgende krav til sine underliggende virksomheter:

4.1 VURDERING AV SIKKERHETSTILSTANDEN I FORVALTNINGEN

Lov om forebyggende sikkerhetstjeneste (sikkerhetsloven) gjelder for alle forvaltningsorganer som er i besittelse av skjermingsverdig informasjon eller objekt. Virksomheten skal i forbindelse med årsrapporten, alternativt halvårsrapport, sende en rapport om sikkerhetstilstanden til departementet. Rapporten skal følge disposisjonen under:

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/jd/tema/samfunnssikkerhet-og-beredskap/sub/mal-sikkerhetstilstand.html?id=710299>

4.2 JOBBSTRATEGI FOR UNGE PERSONER MED NEDSATT FUNKSJONSEVNE

FAD ber om at det i tråd med regjeringens *Jobbstrategi for personer med nedsatt funksjonsevne* i perioden 2013–2014 tas inn personer med nedsatt funksjonsevne under 30 år på praksisplass i virksomheten. Virksomheter med mer enn 100 ansatte skal i perioden 2013–2014 ta inn minimum én person med nedsatt funksjonsevne under 30 år på en praksisplass per 100 ansatte. I rapporteringen skal det gis en beskrivelse av arbeidet med å etablere praksisplasser for denne gruppen og oppnådde resultater.

4.3 LÆRLINGER/LÆREPLASSER

I samfunnskontrakten for 2013 - 2015 mellom FAD og partene i arbeidslivet er det en målsetting å øke antallet lærlinger med 20 prosent innen utgangen av 2015. Nidaros domkirkes restaureringsarbeider oppfordres til å opprette en eller flere nye læreplasser i 2013. Virksomheten skal i årsrapporten gi en statusbeskrivelse av arbeidet med å etablere læreplasser, type lærlinger og potensialet for nye læreplasser.

4.4 LIKESTILLING

Statlige virksomheter har en aktivitets- og rapporteringsplikt for å fremme likestilling og hindre diskriminering, jf. likestillingsloven § 1a, diskrimineringsloven § 3 og diskriminerings- og tilgjengelighetsloven § 3. Veiledningsheftet *”Statlige virksomheters likestillingsredegjørelse etter aktivitets- og rapporteringsplikten”* skal danne grunnlaget for Nidaros domkirkes restaureringsarbeiders rapportering. Når det gjelder områdene etnisitet, religion og nedsatt funksjonsevne, er det av personvern hensyn ikke samme krav til rapportering. For å vise at aktivitetsplikten er ivaretatt skal virksomheten i årsrapporten gi en kort sammenfatning av situasjonen for hvert av disse områdene.

5. Administrative forhold

5.1 ÅRSVERK OG STILLINGER

NDR kan selv opprette og inndra stillinger på bestemte vilkår. Virksomheten må likevel påse at det er budsjettmessig dekning for lønnskostnader m.v. innenfor den tildelte budsjetttramme for 2013 under post 01. Det skal dessuten tas hensyn til en realistisk

forventning om hva driftsbudsjettet vil gi rom for i de kommende år. NDR må føre kontinuerlig oversikt over bemanningen slik at virksomheten til enhver tid har oversikt over antall årsverk og kostnadene knyttet til disse. Beregningen av antall årsverk må omfatte samtlige tilsettingsforhold ved virksomheten, dvs. fast tilsatte, vikarer, engasjerte, midlertidig tilsatte m.v. NDR skal gi en omtale av økning eller reduksjon i de årlige budsjettforslagene. Virksomheten må ellers kontinuerlig vurdere hvor stor del som bør avsettes til andre utgifter, da fordelingen mellom faste lønnsutgifter og andre driftsutgifter påvirker NDR sine muligheter for å løse oppgaver som krever kjøp av tjenester.

5.2 RIKSREVISJONENS MERKNADER FOR 2011

Av Riksrevisjonens avsluttende revisjonsbrev 22. mai 2012 for 2011 til Nidaros domkirkes restaureringsarbeider fremgår det at Riksrevisjonen ikke hadde vesentlige merknader til regnskapet.

Det fremgår av samme brev at Riksrevisjonen forventer at de tiltak som er skissert i brevet fra NDR 13. april 2012 vil bli fulgt opp. NDR sin oppfølging av tiltakene er et av temaene på styringssamtalen med departementet.

6. Rapportering, resultatoppfølging og styringssamtale

I et mål- og resultatorientert styringssystem, der vekten legges på resultater framfor tiltaksorientert styring, er det viktig med rapportering av oppnådde resultater i henhold til de mål som er formulert. Detaljeringsgrad og antallet indikatorer per resultatområde bør likevel ikke være for omfattende.

Vi minner om at styrets vurderinger av virksomheten og oppnådde resultater bør fremkomme i årsrapporten. Det vises i denne forbindelse til referat fra styringssamtalen med departementet 22. mai 2012. Her fremkommer også departementets behov for informasjon i forbindelse med rapporteringen.

Den årlige styringssamtalen er berammet til 15. mai i Trondheim. Styreleder og administrerende direktør møter sammen med andre fra ledelsen ved NDR. Årsrapporten for 2012 danner grunnlaget for store deler av møtet.

6.1 KRAV TIL ÅRSRAPPORTEN FOR 2013

Årsrapporten skal inneholde en generell vurdering av virksomheten og av de strategier og hovedfokus som har preget virksomheten i 2013. Ellers bør årsrapporten settes opp tematisk og inneholde:

- omtale av oppnådde resultater i 2013 i forhold til de gjeldende strategier, hovedprioriteringer/satsingsområder og resultatmål
- rapporteringen av regnskapsresultatet

- omtale av system for risiko- og vesentlighetsvurderinger med en oppdatert, overordnet risikovurdering
- opplysninger om det er avdekket vesentlige svakheter, feil og mangler i kritiske prosesser og aktiviteter
- generelle rapporteringskrav omtalt under kap. 4 i dette brev og særskilte krav i virksomhets- og økonomiinstruksen.

Årsregnskapet og årsrapporten for NDR avgis av styret. Årsrapporten for 2013 bes sendt departementet innen 1. mars 2014. Departementet er ansvarlig for å videresende denne til Riksrevisjonen.

7. Budsjettdeling og fullmakter

Departementets tildeling av bevilgning og inntektskrav under kap. 1592/4592 til Nidaros domkirkes restaureringsarbeider for 2013 er fastsatt til:

Kap. 1592, post 01	Driftsutgifter kr 51 549 000
Kap. 4592, post 02	Ymse inntekter kr 16 876 000
Kap. 4592, post 03	Leieinntekter mv. kr 3 343 000

7.1 GENERELT OM ØKONOMIFORVALTINGEN

Det må fra starten av året føres løpende kontroll med forbruket ut fra tidligere års erfaringer med hvordan forbruket normalt fordeler seg gjennom året. Det bør settes av en reserve under post 01 til å dekke uventede utgifter. Dersom det i løpet av året oppstår uventede utgifter utover dette, må disse dekkes ved omdisponeringer innenfor den tildelte rammen, eventuelt ved å redusere den planlagte aktiviteten.

Departementet vil generelt fremholde at nødvendig sikring av bygninger og materiell til enhver tid skal ha prioritet i planlegging og anvendelse av tildelte bevilgninger.

En redegjørelse for tildelingsgrunnlaget følger nedenfor.

7.2 UTGIFTS- OG INNTEKTSFORUTSETNINGER

For å nå de mål som er fastsatt i dette tildelingsbrevet, må NDR utarbeide planer for disponeringen av den tildelte budsjettammen. Slik disposisjon skal inneholde samtlige utgifter som vil påløpe i løpet av budsjettåret.

Utgiftene knyttet til det planlagte aktivitetsnivået, inkludert nye tiltak som NDR vil sette i gang i 2013, må helt ut dekket innenfor den tildelte budsjettammen. I disposisjonsplanen må det derfor innarbeides dekning for alle utgifter som vil påløpe i budsjettåret i henhold til de aktivitetene som er planlagt for 2013. Økte utgifter som

følge av prisstigning gjennom året må i sin helhet dekkes innenfor den tildelte budsjettrammen.

Post 01 inkluderer midler til dekning av merutgifter i 2013 som følge av lønnsoppgjøret i 2012 og midler til dekning av arbeidsgiveravgift. Dersom det tildelte beløpet ikke dekker de samlede merutgifter ved lønnsoppgjøret i 2012 fullt ut, må NDR selv finne dekning for resterende utgifter innenfor det driftsbudsjettet virksomheten disponerer i 2013. Budsjettmessige virkninger av sentralt og lokalt lønnsoppgjør i 2013 kan påregnes kompensert ved ekstratildeling høsten 2013.

NDR har fullmakt til å overskride kap. 1592, post 01 mot tilsvarende merinntekter, jf. omtale nedenfor. Dersom inntektene blir lavere enn budsjettert, må NDR sørge for at utgiftene tilpasses de faktiske inntektene. I henhold til kravet om realistisk budsjettering, ber vi NDR underrette departementet snarest dersom inntekter under kap. 4592 for 2013 skulle avvike vesentlig fra tildelte inntektskrav.

Kap. 4592, post 02 inkluderer betaling for NDRs ytelser i forbindelse med eksterne restaureringsoppdrag.

For øvrig vises det til den alminnelige merinntektsfullmakten som gjelder ved refusjoner postert til inntekt for post 15 Refusjon arbeidsmarkedstiltak, post 16 Refusjon fødsels- og adopsjonspenger, post 17 Refusjon læringer og post 18 Refusjon sykepenger.

7.2 BUDSJETTFULLMAKTER

Sentrale bestemmelser om budsjettering, budsjett disponering og økonomiforvaltning i statlige virksomheter er samlet i Finansdepartementets *"Veileder i statlig budsjettarbeid"* som er tilgjengelig på Finansdepartementets hjemmesider. Fullmakter i henhold til bevilgningsreglementet er omtalt i Finansdepartementets rundskriv R-110/2005 av 5. desember 2005. Gjeldende fullmakter for 2013 fremkommer i vedlegget: *Økonomiske og administrative fullmakter 2013 for NDR*.

7.3 MERINNTEKTSFULLMAKTER

NDR kan overskride driftsbevilgningen mot tilsvarende merinntekter slik det fremgår av oversikten nedenfor, jf. Prop. 1 S (2012–2013) *Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet*, forslag til vedtak II:

Stortinget samtykker i at Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet kan overskride bevilgningen under kap. 1592, post 01 mot tilsvarende merinntekter under kap. 4592, postene 02 og 03.

Departementet vil understreke at dersom inntektskravet under de nevnte inntektspostene ikke oppfylles, må tilsvarende beløp holdes udisponert i utgiftsrammen.

7.4 OVERSKRIDELSER OG OVERFØRING AV UBRUKT DRIFTSBEVILGNING

Det er ikke adgang til å overskride gitte bevilgninger. Departementet understreker dette. Det vil være i strid med forutsetningene dersom NDR planlegger virksomheten og bruken av bevilgningen med overskridelse som resultat. Dersom overskridelser likevel forekommer, må merutgifter/mindreinntekter påregnes helt ut å komme til fradrag i neste års driftsbevilgning.

Overføring av ubrukt driftsbevilgning (post 01) fra ett år til et annet skal godkjennes av Finansdepartementet. Vi ber om at NDR sender eventuell søknad om overføring av ubrukt driftsbevilgning til departementet i samsvar med de frister som blir fastsatt senere i et eget rundskriv om statsregnskapet angjeldende år. Departementet vil overfor NDR søke å praktisere overføringsadgangen slik at ubrukt driftsbevilgning/ubrukte merinntekter kan overføres med inntil 5 pst. av driftsbevilgningen for NDR.

Med hilsen

Ingrid Vad Nilsen (e.f.)
ekspedisjonssjef

Ellen Ur
kst. avdelingsdirektør

Kopi:

Direktoratet for
økonomistyring Tromsø
Riksrevisjonen

Postboks 2463

9272 TROMSØ

Postboks 8130 Dep

0032 OSLO

Vedlegg 1

Vedlegg til tildelingsbrev 2013 – Nidaros domkirkes restaureringsarbeider (NDR)

Økonomiske og administrative fullmakter

1. Fullmakt til å overskride driftsbevilgningen mot tilsvarende merinntekt

Fullmakten gjelder tilgangen til å overskride driftsbevilgningen på kap. 1592, post 01 med inntil to prosent av bevilgningen på posten mot tilsvarende merinntekt på kap. 4592, post 02, jf Bevilgningsreglementet § 11 fjerde ledd nr. 1 og Finansdepartementets rundskriv [R-110/2005](#), pkt 2.4. Den inntektsfinansierte aktiviteten må ligge innenfor det som er virksomheten sine mål, oppgaver og rammevilkår, og ikke skape bindinger til å opprettholde et høyere aktivitetsnivå enn det som blir dekt av utgiftsbevilgningen dersom merinntekten faller bort. Merinntekter i form av lønnsrefusjoner fra andre statlige virksomheter, jf inntektspostene 15-18, gir grunnlag for overskridelser uten særskilt samtykke, og uten å være bunden av avgrensinger som er gitt.

2. Fullmakt til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr

Fullmakten gjelder tilgang til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr bevilget over kap. 1592, post 01 med inntil fem prosent av bevilgningen, når dette er ledd i en rutinemessig fornyingsprosess, jf Bevilgningsreglementets § 3 fjerde ledd og Finansdepartementets rundskriv [R-110/2005](#), pkt 2.2. Salgsinntektene skal føres til kredit på underpost 01-21/ underpost 21-21, slik at det er mulig å kontrollere at grensen på fem prosent ikke blir overskredet.

3. Fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret.

Fullmakten gjelder tilgang til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret 2013, som gjelder den ordinære virksomheten i NDR, jf Bevilgningsreglementets § 6 andre ledd og Finansdepartementets rundskriv [R-110/2005](#) pkt 2.3. De utgiftene man har hatt i tilknytning til avtalen må kunne dekkes innenfor et uendret bevilgningsnivå på vedkommende budsjettpost i hele avtaleperioden, og oppsigelsesklausuler skal om nødvendig innarbeides i avtalen.

4. Fullmakt til å overskride driftsbevilgninger til investeringsformål mot tilsvarende innsparing i de tre følgende budsjettårene

Fullmaktene gjelder tilgang til å overskride inntil fem prosent av driftsbevilgningen på kap 1592, post 01/21 mot tilsvarende innsparing i de tre følgende budsjettår, jf. Bevilgningsreglementet § 11 fjerde ledd nr. 3 og Finansdepartementets rundskriv [R-110/2005](#), pkt 2.6. Overskridelsen må benyttes til investeringsformål som innkjøp av utstyr eller bygningsmessige arbeid. Innsparingen må utgjøre minst en tredel av overskridelsen ved utgangen i første påfølgende og minst to tredeler av overskridelsen ved utgangen av andre budsjettår.

5. Fullmakt til å yte erstatning for skade/tap av private eiendeler

Fullmakten gjelder rett til å yte erstatning for inntil 20 000 kroner innenfor virksomheten sitt eget budsjett for skade eller tap av private eiendeler i forbindelse med

tjenesten ved tyveri, innbrudd, naturskade, brann o l. Erstatningen må gis i samsvar med retningslinjene i Personalhandboken.

6. Fullmakt til å innvilge utdanningspermisjon med lønn i inntil ett år

Fullmakten gjelder rett til å avgjøre hvem i virksomheten som skal få innvilget utdanningspermisjon med lønn i inntil ett år innenfor virksomhetens sitt eget budsjett. Permisjonen må gis i samsvar med retningslinjene i Statens Personallåndbok.